

TORVPULVER SOM LOKOMOTIVBRÆNDSSEL

EFTER INGENIØR VON PORATS SYSTEM

TORVPULVERET, som er opbevaret i en stor beholder i tenderen fødes eller indsprøites ved hjælp av damp gjennom et injektor-mundstykke ind i fyrstedet, hvor det straks antændes av en kul fyr. Det brændende pulver passerer derpaa to skillevegger og et murhvælv, hvilket sidste tvinger flammen nedover, saa denne kommer til at bestryke begge sider av hvælv, som saaledes blir sterkt ophetet. Her ved opnaaes at det torvpulver, som tidligere ikke var blit antændt, nu allikevel forbrænder helt, hvorpaa de varme gaser føres ut jevnt fordelt mellem alle kjelerørene.

Pulvertilførselen foregaar automatisk og er regulert saaledes at injektoraapningen formindskes, naar der forbrukes mindre damp. Saaledes gaar intet brændsel tilspilde. Noget større avkjølede luftoverskudd blir der ikke tale om ved fyring med torvpulver, fordi man paa det nærmeste kan anvende den teoretiske mængde forbrændingsluft. Damptrykket har ved forsøk vist sig at være sterkt og jevnt. Sort røk forekommer ikke, heller ikke gnistdannelse, hvorfor antændelse av skog og mark langs jernbanelinjen ikke kan befryktes.

Slaggdannelse behøver ikke forekomme og den ubetydelige aske som blir liggende igjen i askerummet, er fin og let, og kan saaledes letvint fjernes. Ved den automatiske føding av brændselet lettes fyrbøterens arbeide betydelig, og han kan derfor i langt større grad end ved kul fyring ha sin opmerksomhet henvendt paa maskinens pas. Der ved økes trafikikkerheten.

En god egenskap ved torvpulveret er at det kan opbevares i længere tid i sækker, uten derved at ødelægges av fugtighet.

HVORLEDES SKAL JEG PAA BEDSTE MAATE UTNYTTE MIN MYR?

AV INGENIØR ARNE RASMUSSEN.

DETTE spørmaal kan undertiden være vanskelig nok at besvare selv for den mere erfarne torvmand; thi hvor ligger egentlig grænsen mellem torvstrø og brændtorvmyr? Og hvilken myr er kun skikket til dyrkning og ikke til noget industrielt øiemed? Og den mere uerfarne undersøger vil bli mere tvilende jo nøiagtigere han ser paa sine prøver.

Er myren meget liten, og man kun skal skaffe strø eller brændsel til eget bruk, faar man vel i de fleste tilfælde ta hvad man har, selv om strøet blir for muldhoidig og har liten opsigningsevne eller brænd-

torven blir let og gir liten varme. Men om myren er større, og man tænker at anlægge saa stor bedrift, at hele eller største delen av produktionen skal sælges, er det vanskeligere at bestemme, hvorledes en »tvilsom« myr bedst bør utnyttes.

Hvis det omliggende distrikt synes at kunne bli marked for en torvstrøfabrik, vil man naturligvis være tilbøielig til at overse en sterkere formuldningsgrad; og dette er heller ikke saa farlig under forutsætning av, at der ikke findes bedre strømyrer i nærheten, saa der kan opstaa konkurrenter. Vistnok blir opsigningsevnen mindre, saa der behøves mere strø, — oftere ombytte — for at holde det tørt og rent under dyrene; men: noget er bedre end intet.

I en forholdsvis brændselfattig trakt hvor en brændtorvfabrik bør kunne bli en god forretning, fristes man til at ikke være saa nøie med litt daarlig formuldnets mose — »det blir nok bra, naar det blir godt sammenarbeidet med de fetere bundlag —« trøster man sig med, en trøst som dog noget snart vil vise sig at være daarlig, like daarlig som den torv man faar.

Jeg har set eksempel paa, at et omtrent $\frac{1}{2}$ m. mægtig sphagnum lager paa ca 2 m. god brændtorv — (hovedsagelig av caux-arter) — har saa ødelagt det færdige produkt, at selv torvmaskinens lokomobil kun med møie kunde holdes ved fuldt damptryk med dette brændsel.

Endnu daarligere resultat har jeg set av forsøk paa at ta brændtorv av en myr, hvor største delen av torven var dannet av hypmun-arter. Her var hele torvlaget saa formuldnets, at strøtilvirkning ikke godt kunde være tale om; men ogsaa brændtorven blev langt fra tilfredsstillende; ca. 25 % av den utlagte torv — (maskintorv) gik bort i smuler, og det resterende var let og gav liten varme.

Ved endnu større myrer, hvor det er spørsmål om saa store anlæg, at produktionen skal fragtes længere strækninger, maa man naturligvis være end mere nøie med kvaliteten; og ogsaa i dette tilfælde bør der stilles størst fordringer til brændtorvens kvalitet; dog være det ikke hermed sagt, at torvstrøets kvalitet spiller en underordnet rolle!

Selv god brændtorv har vanskelig for at konkurrere med kull og ved, og naturligvis vil moseblandet let torv med liten varmeværdi være endda uheldigere stillet; dertil kommer ogsaa større omkostninger for transporten.

For torvstrøets vedkommende derimot spiller det ikke saa stor rolle for forbrukeren, om opsigningsevnen er f. eks. 8—10 eller 12 ganger egenvegten, da man jo i praksis allikevel ikke kan nyttiggjøre sig en opsigningsevne over 7—8 ganger egenvegten.

Jeg har flere ganger hørt gaardbrukere være misfornøiet med torvstrøet i fjøsotes gjødselrender, og grunden? Jo, de har været saa altfor sparsomme med strømengden, — har hat den fra fabrikken lovede høie opsigningsevne i tankerne, — at renderne meget snart har været fulde av torvstrøvelling, og at dette blir værre griseri end intet strø, indsees let.

Jeg vil derfor paa det bestemteste fraraade større brændtorvanlæg paa en myr, hvis kvalitet ikke er helt tilfredsstillende; og passer den heller ikke for torvstrøfabrikation, saa la den heller ligge end at kaste ut penger paa tvilsomme anlæg. Er tørlægningsforholdene gode, og der findes let adgang til rikelige sandmængder, kan en saadan myr i mange tilfælde fordelagtig opdyrkes.

Jeg blev engang anmodet om at undersøke en myr av ca. 25 hektars størrelse, hvor de to eiere tænkte at anlægge en liten brændtorvfabrik.

Over saagodtsom hele myren var der øverst et 25—30 cm. mægtig hvitmoselag, og derunder — usædvanlig skarpt adskilt — fra 1 m. til 1½ m. ganske fet og vel formuldnat torv, men saa sterkt sandblandet, at man ved at bite i en prøve kjendte sandkorn mellem tænderne. En analyse utviste ogsaa en askegehalt av — om jeg ikke husker feil — 24 0/0.

Brændtorvplanene blev helt opgit. Myren blev systematisk tørlagt, det øverste moselag blev paa teig efter teig stukket til husbehovs strø, og eftersom mosen kom bort, er stykke for stykke sandkjørt og dyrket; og eierne er meget vel tilfredse med resultatet.

Undersøk myren nøie! og er der tvil om kvaliteten, saa kast ingen penger ut til anlæg før en fuldt kyndig torvmand er raadspurt.

NY MYRASSISTENT

DET NORSKE MYRSELSKAPS STYRE har ansat landbrukskandidat *Hans Bekkevahr* som assistent ved forsøksstationen paa Mæresmyren.

DET NORSKE MYRSELSKAPS AARSMØTE 1916

AARSMØTET avholdes torsdag den 13. april kl. 7 em. i Kristiania Haandverks og Industriforenings festsal, Rosenkrantzgt. 7 III.

Dagsorden:

Referat av aarsberetning og aarsregnskap for 1915 samt driftsplan og budget for 1916.

Valg av repræsentanter for de direkte medlemmer. Fortegnelse over uttrædende og gjenstaaende repræsentanter er indtat i »Meddelelse« nr. 6 f. a. hvortil henvises.

Kl. 7³/₄ avholdes sammesteds *fællesmøte* med *P. F. nationaløkonomiske gruppe* med foredrag av torvingeniør *J. G. Thaulow* om:

„Vor brændselpolitik“